

הנחיות הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר
בבית ספר לסביבה ולמדעי כדור הארץ על שם פורטר *

נספח לתקנון תלמידי מחקר האוניברסיטאי
 (מספרי הסעיפים המקבילים בתקנון האוניברסיטאי מופיעים בסוגריים)

המסלול הרגיל

1. תנאי קבלה כתלמיד שלב א'

רשאי לפנות לוועדה יחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה :

1.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך" (תואר שני MA) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג בציון משוקלל 85 לפחות או "מוסמך במדעים" (תואר שני MSc) בציון משוקלל 80 לפחות או "דוקטור לרפואה" (MD) בציון משוקלל "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות, וקיבל את הסכמתו של חבר סגל הרשאי להנחות תלמידי מחקר לשמש כמנחה. חבר סגל אמריטוס יוכל לשמש מנחה רק אם יצטרף אליו חבר סגל נוסף, אלא אם הוועדה היחידתית תאשר אותו כמנחה יחיד. (38.1)

1.2 תלמיד שלא סיים את לימודיו בבית הספר יהיה חייב בלימודי השלמה שעליו לסיים תוך שנה (ורק במקרים מיוחדים תוך שנתיים). המנחה יכין רשימה של קורסים אותם יהיה התלמיד חייב ללמוד. הרשימה טעונה אישור הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר.

1.3 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 1.1. (38.2).

2. תנאי קבלה לבעל תואר "מוסמך" (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג ללא עבודת גמר

בעל תואר "מוסמך" (תואר שני) ממוסד אקדמי מוכר על ידי המל"ג, בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר MA בציון משוקלל 85 לפחות, או את התואר MSc ("מוסמך במדעים") בציון משוקלל 80 לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להתקבל לשלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית, כולל עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר. עבודה זו תישפט והציון שיינתן על ידי כל אחד מקוראי העבודה לא יהיה נמוך מ-85. (39.1) (39.2)

3. חובות תלמיד שלב א'

תלמיד שלב א' יהיה חייב תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים, באישור הוועדה, תוך שנתיים :

3.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על-ידי הוועדה היחידתית. (40.1).

3.2 להגיש לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד. (40.2).

* התקנון מותנה באישור מוסדות האוניברסיטה

- 3.3 לעמוד בבחינת קבלה לשלב ב'. הבחינה תיערך בפני וועדת בוחנים שתורכב מהמנחה/ים ושני אנשי סגל אקדמי נוספים, לפחות אחד מהם מחוץ לאוניברסיטה. הצעת הרכב וועדת הבוחנים תוגש לאישור הוועדה היחידתית ע"י המנחה, בצירוף הצעת המחקר ותקציר בעברית ובאנגלית. לאחר האישור יישלחו מכתבי מנוי לחברי וועדת הבוחנים. ועדת הבוחנים תבחן בעל פה את התלמיד, תקבע כשירותו לבצע עבודת מחקר עצמאית ותבדוק את הצעת המחקר. כמו כן, תמליץ ועדת הבוחנים על קורסים שיש לחייב את התלמיד בשמיעתם, אם תראה בכך צורך. יש להשלים קורסים אלה תוך שנתיים מהמעבר לשלב ב'.

המסלול הישיר

4. תנאי קבלה כתלמיד שלב א' על תנאי (במסלול הישיר)

רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה:

- 4.1 מי שקיבל את התואר "בוגר" (תואר ראשון BA) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג בציון משוקלל של 95 לפחות או מי שקיבל את התואר "בוגר במדעים" (תואר ראשון BSc) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג בציון משוקלל של 90 לפחות (44.1).
- 4.2 תלמיד שקיבל את התואר "בוגר" (תואר ראשון) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג בתכנית **דו-חוגית** יהיה זכאי להירשם במסלול הישיר לדוקטורט אם ממוצע ציוניו הכולל משני החוגים יהיה מעל 90, ובנוסף הממוצע המשוקלל של ציוניו בחוג הרלוונטי לבית הספר יהיה 95 לפחות למי שקיבל את התואר "בוגר" (תואר ראשון BA) או 90 לפחות למי שקיבל את התואר "בוגר במדעים" (תואר ראשון BSc).
- 4.3 תלמיד אשר במהלך לימודי תואר "מוסמך" (תואר שני MA או MSc) בבית הספר בשנה הראשונה ללימודיו השלים מכסת קורסים בהיקף של 15-16 ש"ס לפחות מלימודי התואר השני בציון משוקלל של 90 לפחות ובתנאי שהציון המשוקלל שלו בתואר "בוגר" (תואר ראשון BA או BSc) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג הוא 85 לפחות.
- 4.4 הוועדה תשקול את קבלתו של תלמיד למסלול הישיר גם אם הציון המשוקלל שלו בתואר "בוגר" (תואר ראשון BA או BSc) ממוסד אקדמי מוכר ע"י המל"ג נמוך מ-85, בתנאי שבשנה הראשונה ללימודי התואר מוסמך (תואר שני) בבית הספר השלים מכסת לימודים בהיקף של 60% מלימודי התואר, ובתוכה סמינרים וגם לפחות שלושה קורסים שאינם סמינרים, בציון משוקלל של 95 לפחות.
- 4.5 כל מועמד לשלב א' על תנאי חייב לקבל את הסכמתו של חבר סגל הרשאי להנחות תלמידי מחקר לשמש כמנחה. חבר סגל אמריטוס יוכל לשמש מנחה רק אם יצטרף אליו חבר סגל נוסף, אלא אם הוועדה היחידתית תאשר אותו כמנחה יחיד (49.1).

5. שיקול דעת (במסלול הישיר)

הוועדה היחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה (45).

6. לימודי השלמה לתואר שני (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם לס"ק 4.1 או 4.2 או 4.3 או 4.4 יהיה חייב להשלים קורסים וסמינרים מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבע על ידי הוועדה היחידתית, בהיקף של 28 ש"ס לפחות, תוך שנתיים לכל היותר. (46).

7. "בחינת כשירות" (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' על תנאי שהשלים את לימודי ההשלמה בסעיף 6 יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תוכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית. (47).
הוועדה היחידתית רשאית לאשר את איחוד בחינת הכשירות עם בחינת הקבלה לשלב ב' לתלמידי מחקר (סעיף 8.3). תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יתקבל לשלב א'. לא עמד התלמיד על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר שני. (48).

8. חובות תלמיד שלב א' (במסלול הישיר)

תלמיד שלב א' יהיה חייב:

- 8.1 להגיש, תוך שנה אחת מהמועד בו נערכה בחינת הכשירות או שנתיים אחרי קבלתו לשלב א' על תנאי תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.
- 8.2 לעמוד בבחינת קבלה לתלמיד מחקר שלב ב', כמו תלמיד במסלול הרגיל; ראה סעיף 3.3.
- 8.3 תלמיד מחקר במסלול זה רשאי להגיש תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד לפני שעמד בבחינת הכשירות, בתנאי שהוועדה הסכימה לאשר את איחוד בחינת הכשירות עם בחינת הקבלה.

9. הענקת תואר שני במהלך המסלול הישיר

לתלמיד יוענק תואר שני ללא עבודת גמר, במסגרת המסלול הישיר לדוקטורט, לאחר עמידה בתנאים הבאים:

- סיום חובות השמיעה של המסלול הישיר (קורסים וסמינרים) בהיקף של 28 ש"ס מתוך 36 שעות שהתלמיד מחויב בהם להשלמת התואר.
- אישור הצעת המחקר והתקבלות כתלמיד שלב ב'.
- פרסום מאמר מדעי או הצגתו בכנס בינלאומי.
- אישור של וועדת ההוראה לתואר מוסמך של בית הספר.

למסלול הרגיל והישיר

10. מהלך הלימודים והמחקר במסלול הרגיל ובמסלול הישיר:

10.1	תכנית לימודים	כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודיו בקורסים, באישור המנחה ויו"ר הוועדה היחידתית, בהיקף של 8 ש"ס לפחות ולעבור כל קורס בציון של 80 לפחות, תוך שנתיים ממועד הקבלה לשלב א' (לפחות מחציתם, 4 ש"ס לפני המעבר לשלב ב'). תלמידי המסלול הישיר אמורים לסיים תוך שנתיים ממועד הקבלה לשלב א' גם את היקף הקורסים שנדרש מהם במסגרת לימודי התואר השני (28 ש"ס) (64).
10.2		תלמיד במסלול הרגיל חייב ברישום והשתתפות בארבעה סמינרים מחלקתיים (קולוקויום) שלא יחשבו במניין השעות לתואר. אחד מהסמינרים יכול להיחשב כנקודת זכות במסגרת 28 שעות ההשלמה של המסלול הישיר. חובה להשלים סמינרים מחלקתיים עד תום השנה השנייה לקבלתו לשלב ב'.
10.3		תלמיד יהיה חייב בהשתלמות בנושא בטיחות כל שנה, ועזרה ראשונה בשנה הראשונה ללימודיו כפי שיקבע בפקולטה.
10.4		תלמיד יהיה חייב בקורס "כתיבה מדעית באנגלית" שלא יחשב במניין השעות לתואר.
10.5		תלמיד בשלב ב' יהיה חייב להציג כל שנה את עבודתו בכנס דוקטורנטים שנתי ולהגיש דו"ח התקדמות שנתי בחתימת המנחה לאישור הוועדה היחידתית.

11. פרסום חלקי

תלמיד יהיה רשאי, באישור המנחה, לפרסם חלק או חלקים ממחקרו תוך כדי ביצוע המחקר. (70).

12. עבודת הדוקטורט במסלול הרגיל ובמסלול הישיר :

- 12.1 אופן הגשה
עם סיום הלימודים והמחקר יגיש התלמיד לוועדה היחידתית, את עבודת הדוקטור, תמצית העבודה, קורות חיים ורשימת פרסומים (אם היתה) . במקביל, המנחה ישלח לוועדה היחידתית את חוות דעתו המלאה על העבודה ואישורו כי עבודת הדוקטורט גמורה וראויה להימסר לשיפוט (75).
- 12.2 שפה
החיבור ייכתב בעברית או באנגלית, בהתאם לבקשת התלמיד ובאישור המנחה והוועדה (76).
- 12.3 צורה
מבנה עבודת הדוקטורט במתכונת הרגילה ייכתב על-פי המקובל בתחום ועל פי הכללים הבאים:
דף שער : בו יופיע לוגו אוניברסיטת תל אביב, שם היחידה האקדמית, נושא העבודה, שם התלמיד/ה, שם המנחה/ים וכן המשפטים "חיבור לשם קבלת התואר "דוקטורט לפילוסופיה", הוגש לסנאט אוניברסיטת תל-אביב בתאריך :...". דף השער יופיע בעברית ובאנגלית (משני צדי העבודה).
תודות : לאחר השלמת תהליך השיפוט ניתן להוסיף לעבודת המחקר עמוד הכולל הבעת תודה.
תוכן העניינים.
תקציר : ייכתב בעברית ובאנגלית ויסקם בצורה תמציתית את טענות העבודה ואת מסקנות המחקר.
רשימות קיצורים, סמלים, איורים וטבלאות כמקובל בתחום המחקר .
מבוא : יסקור ויסקם את הידוע בספרות המדעית על התחום הנחקר ויציג את שאלות המחקר. יוצגו בו מטרות העבודה והנחותיה, ותודגש התרומה המדעית שלה.
שיטות המחקר : בתחומים בהם הדבר מקובל ייכלל פרק שיסקור את שיטות המחקר שנעשה בהן שימוש, וינתן מקום מיוחד לשיטות שפותחו במסגרת המחקר, או שיטות מוכרות ששוננו במהלכו.
מהלך המחקר ותוצאותיו: מהלך המחקר ותוצאותיו יוצגו בפרק אחד או בכמה פרקים.
דיון : דיון בנושא עבודת המחקר וחידושיה, פירושים אפשריים לתצפיות, מחקרי המשך אפשריים והתפתחויות נוספות העשויות לנבוע ממנה, הכל בהתאם למקובל בתחום.
מסקנות : תאור קצר וממצה של המסקנות שעולות מהדיון ומשמעותן לפי תחום המחקר.
ספרות: הפרק יכלול פירוט ביבליוגרפי מלא של הספרות הנזכרת בעבודת המחקר ומקורות אחרים. הרשימה תיערך כמקובל בפרסומים מדעיים בתחום. כמו-כן, בעבודת דוקטורט "רגילה" אין לצרף רשימה ביבליוגרפית בסוף כל פרק, אלא יש לרכז בסוף החיבור צריך להיות כרוך. תוכן הדף הראשון והאחרון ישוחרר על הכריכה.

- 12.4 שיפוט
 הוועדה תשלח את החיבור אל מומחים בדרגת מרצה בכיר ומעלה לשם שיפוט. המנחה או המנחים ייכללו בכל מקרה בין מומחים אלה, ועליהם ייוספו לפחות עוד שניים, אבל רצוי שלושה. לפחות אחד המומחים שתמנה הוועדה יהיה מאוניברסיטה אחרת בארץ או מאוניברסיטת מחקר אחרת בחו"ל. חוות הדעת של השופטים ימשו את הוועדה בכל הנוגע להכנסת תיקונים או הוספת חלקים לחיבור ובמיוחד לגבי ההחלטה להמליץ על הענקת התואר. (77).
- 12.5 סמינר תיזה
 התלמיד ירצה במסגרת הקולוקויום או בסמינר הקבוצתי של החוג או בית הספר, על נושא עבודת הדוקטור. התלמיד ישלח הודעה עם פרטי ההרצאה למזכירת הדוקטורנטים לפני ההרצאה.